

‘सफू धुकू’ या
नाति बज्र बज्राचार्य
- छत्वा:चा खँ

नृत्यव्व:म्ह
आनन्द रत्न बज्राचार्य

‘सफू धुकू’ या नाति बज्र बज्राचार्य

वि.सं. १९९५ असार १ गते यँदेया रङ्गभुवन महाबिहारय् जन्म जुया बिज्याम्ह असं दगुबहालय् दुहाँवनेगु गल्ली सकसिनं खनेदयक नेवाः भाय्या सफू, पत्र-पत्रिका मियाच्चना बिज्याइम्ह छम्ह बज्राचार्यया नां खः नाति बज्र बज्राचार्य । न्यायेगु व मीगु ज्या याइम्हेसित ब्यापारी धाइ । नाति बज्र बज्राचार्याया ज्या नं सफू न्यायेगु व मीगु खःसां वसपोलयात मुकं ब्यापारी धायेमछिं । छायेकि व हे थासय् च्वनाः सफू व पत्र-पत्रिका न्यावःपिन्त वसपोलं थथे धयाच्चना बिज्याई -

“थःगु नुगः खँ प्वकेगु माध्यम भाषा खः । नुगः खँ थःगु माभाषं प्वके गुलि अपुई, गुलि बाँलाक प्वके फै उलि मेगु भाषं फैमखु, अथेजुगुलिं मां भाय्यात थकाय्नु ।”

वि.सं. २००८ साल निसं रेडियो नेपाल नेपाल भाषा समाचार बिइगु यानाच्चंगु खः । व इलय् नाति बज्र भिंस्वदँ तिनि । थ्व उमेरय् दगुबहाया गल्ली नाति बज्रयात चिकिचाधंगु पसः छगू तय्काबिल खनी - भुतुमालि व उगुंथुगु मिइगु पसः । नियमित रूपय् रेडियो नेपाल बियाच्चंगु नेपाल भाषाया समाचार २०२२ साल बैशाख १ गते निसं बन्द यायेगु सरकारया निर्णय जुसेलि नेवाः भाय् प्रेमी नेवाःतय्त तप्यंक

हे लाकमं च्वाःथै जुल ।
नाति बज्रयात नं घाःला ति
हे ग्यन । उकेया लिच्चः
कथं त्वाःत्वाःपतिकं साहित्य
व साँस्कृतिक ज्या इवः
न्हयात । भाषा अनुरागी
नाति बज्रं नं थ्व ज्याय्

ब्वति कायेगु यात । थ्व हे इलय् सिद्धिदास
महाजुया सच्छिदैँ बुन्ही हनेगु ज्या जुइत्यंगु व माःगु
खर्चबर्चया लागि गुहालिकथं च्वसापासापाखें पिदंगु
सफूत स्वयम्भूइ मियेगु ज्याय् नाति बज्रं ल्हाःतया
बिज्यात । सफू मियाः वःगु मध्ये छुं छुं ध्यवां
“सफू धुकू” पसः स्वनेगु ज्या जुल । थ्व २०२३
सालया खँ खः । मुक्कं नेवाः भाय् व साहित्यया
सफू, पत्र-पत्रिका दइगु पसः स्वनेत नाति बज्रयात
हःपा बियादीपि मध्ये मानदास तुलाधर, ईश्वरानन्द
श्रेष्ठाचार्य, प्रेम बहादुर कसाः, दुर्गालाल श्रेष्ठेपि
खः । कविकेशरी चित्तधर “हृदय” पाखें “सफूधुकू”
स्वनेगु व बांलाक न्ह्याकेगु ज्याय् विशेष हःपा
बियादिगु दु । अनंलि फाइदा बेफाइदा छुं च्यूता
मतसे थ्व ज्याय् ल्हाः तयाबिज्याम्ह नाति बज्र
बज्राचार्य नेवाः भाय्या सफू व पत्र-पत्रिका मिइगु
ज्यायात निरन्तरता बियाबिज्यागु खः । सफू
धुकू नीस्वनाः न्यादैँ लिपा अर्थात २०२८ सालं
रेडियो नेपालं “जीवन दबू” कार्यक्रम बन्द याना
बिल । नेवाःतयगु छवःमी घ्यः लुइथें जुल ।

रेडियो नेपालय् वनाः विरोध याःवनेगु ज्याय्
नाति बज्रं नं न्हयःने खनेदत । नाति बज्रया माँ
भाय्या मोहया नुगः न्हापासिबै तःधं जुयावल ।
२०२९ सालय् सबलबाहाया म्हयाय्मचा प्रमिला
बज्राचार्यनाप ब्याहा जुल । तिरिमय्जु दसेलि
साहित्यिक ज्याखँय् ब्वाजुइत नाति बज्रयात ई
दत । वसपोलया ज्याखँय् काय् लूजः, म्हयाय
नःलि व भौ कुसुमा पाखे गुहालि जुयाच्वंगु दु ।

नाति बज्रं पद्य साहित्यय् ल्हाः तःगु
खनेदु । वसपोलया प्रकाशित पद्य सफू प्यंगू मध्ये
दकलें न्हापांगु सफू सुति लः (ने.सं. १०९१) खः ।
अर्नलि ने.सं. ११०२ स "थःम्हं थःत लुइका बलय्"
पद्य सफू, ने.सं. १११३ स "जीवनया दुवातय्" पद्य
सफू पिदंगु खः । ने.सं. ११३० स पिदंगु सफू "जि
हेरा" मचा कविता खः । कवि पूर्ण बहादुर बैद्यया
धाःपूकथं ". . . नातिया कविता लुफिं हाइबले
आया . . . धाय्ति हे चिहाकः । उलि हे सहज
व सरल । उकी जिं भ्याः भति हे बल प्रयोग
मखना । बौद्धिक विज्ञापनया फिलिमिलि शोकेस
मखना । वया गुगुं कवितां जितः प्याकुतिं न्याकथं
हे थना हः ।"

नाति बज्र बज्राचार्यया च्वसा म्ये च्वयेगु
ज्याय् नं न्हयानाच्वंगु खनेदु । नाति बज्रया
पिदनेधुंकुगु म्येया (एल्बम) स्वंगु दु - स्वयनगु,
तयजु ब छयनय् तकुस्वां । न्हापांगु म्येचालय्
च्यापु, निगूगु म्येचालय् फिपु व स्वंगूगु म्येचालय्

भिनिपु यानाः स्वीपु म्ये रेकर्ड जुया पिहाँवःगु
दु ।

अथेतुं नाति बज्र बज्राचार्यया विशेष
पहल्य् दैय् छकः स्वाँयापुन्ही खुन्हु "न्हसला"
पत्रिका पिकायेगु ज्या जूगु खः । थ्व पत्रिकाया
न्हापांगु अंक २०२६ साल्य् पिहाँवःगु खः । २०३१
साल लिपा नाति ब्रज थ्व पत्रिका पिकायगु ज्या
ल्हाः लितकया बिज्यात ।

नेपाल भाषाया न्हयागुनं साहित्य-मूज्याय्,
साँस्कृतिक ब्वज्याय्, अले नेपाल भाषाया लागि
न्हयाथाय् नं न्हयागु ज्याय् नं थःत ब्वाकिम्ह
मां भाय्या प्रेरणां भय् बिया वानाजुइम्ह, जीवित
सालिक थें सफू धुकूती न्हयाबलें खनेदइम्ह
नाति बज्र थौं छैन पिहाँवने मफुगु जक मखु
छँय् थहांकुहां जुइत तक्कं थाकुगु अवस्थाय्
लानाच्चन । २०६६ सालं निसैं म्हसुख मदया छँतुं
च्चनाच्चने माल । अथे खःसां वसपोलया थःगु
परिचय "सफू धुकू" न्हापा गन खः अन भिन्चा
पवन शाक्यया गुहालिं न्हयाका च्वनाबिज्यागु
दु । नेवाःभाय् प्रेमीतय लागि सफू धुकू आतकं
छगू "सम्पर्क केन्द्र" थें जुया दनाच्चंगु दु । नेवाः
भाय्प्रति वसपोलया योगदानयात कदर यासे
हःपागुथि पाखें "हःपा सिरपा", नेपाल भाषा
परिषद "चित्तधर सिरपा" व ईलोहँ प्रकाशनं
"ज्ञानज्योति सिरपां" छायपिया ब्युगु दु । थौकन्हे

वसपोलया थः द्यनेच्चनेगु कोथा स्वयबलय् बेड रूम
वा लिभिङ्ग रूम मखुसे नेवाः भाय्, साहित्य व
संस्कृतिया सफुति जाःगु छगू पुस्तकालय थें च्वं, अले
अनं न्ववाना बिज्याइगु खँ साहित्य मूज्याया न्वच् थें
च्वं । नाति बज्र बज्राचार्यया थ्व द्यनेच्चने क्वथा छकः
स्वःवनेगु, वसपोलनाप च्वनाः खँल्हाबँल्हा यायेगु धैगु
भाषा अनुरागीपिन्सं नाति बज्रयात अभिनन्दन याये
थें जुइ धकाः जिं ताय्काच्चना । अस्तु !

न्ह्यब्वःम्ह

आनन्द रत्न बज्राचार्य

(१८४१२६६१८३)

रत्नकेतु महाबिहार, इवाबाहाः, यँ

नाति बज्र व अनया तिरिमय्जु प्रमिला बज्राचार्य

नाति बज्र व नाति बज्रया खँ न्ह्यब्वःम्ह आनन्द रत्न बज्राचार्य